

การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาและ การนำผลงานไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

NARAVADEE ANUSONT (Patent Agent)

Technology Commercialization (TC)

Institution for Technology and Innovation Management (iNT)

Mahidol University

Tel 02-849-6056, 097-239-3219

Content

1. ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property)
2. ลิขสิทธิ์ (Copyright)
3. สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
4. เครื่องหมายการค้า (Trademark)
5. ความลับทางการค้า (Trade Secrets)
6. การคุ้มครองพันธุ์พืช
7. การนำผลงานไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

1. ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) คืออะไร

ทรัพย์สินทางปัญญา

หมายถึง ผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์หรือการประดิษฐ์คิดค้นของผู้สร้าง ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ ทรัพย์สินทางปัญญาแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 2 กลุ่ม ได้แก่ **ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial property)** และ **ลิขสิทธิ์ (Copyright)** โดยที่แต่ละกลุ่มยังสามารถจัดแบ่งประเภทย่อยได้อีกหลายประเภท

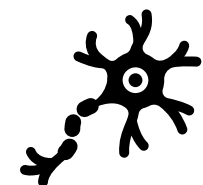
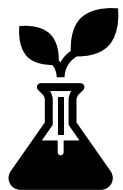
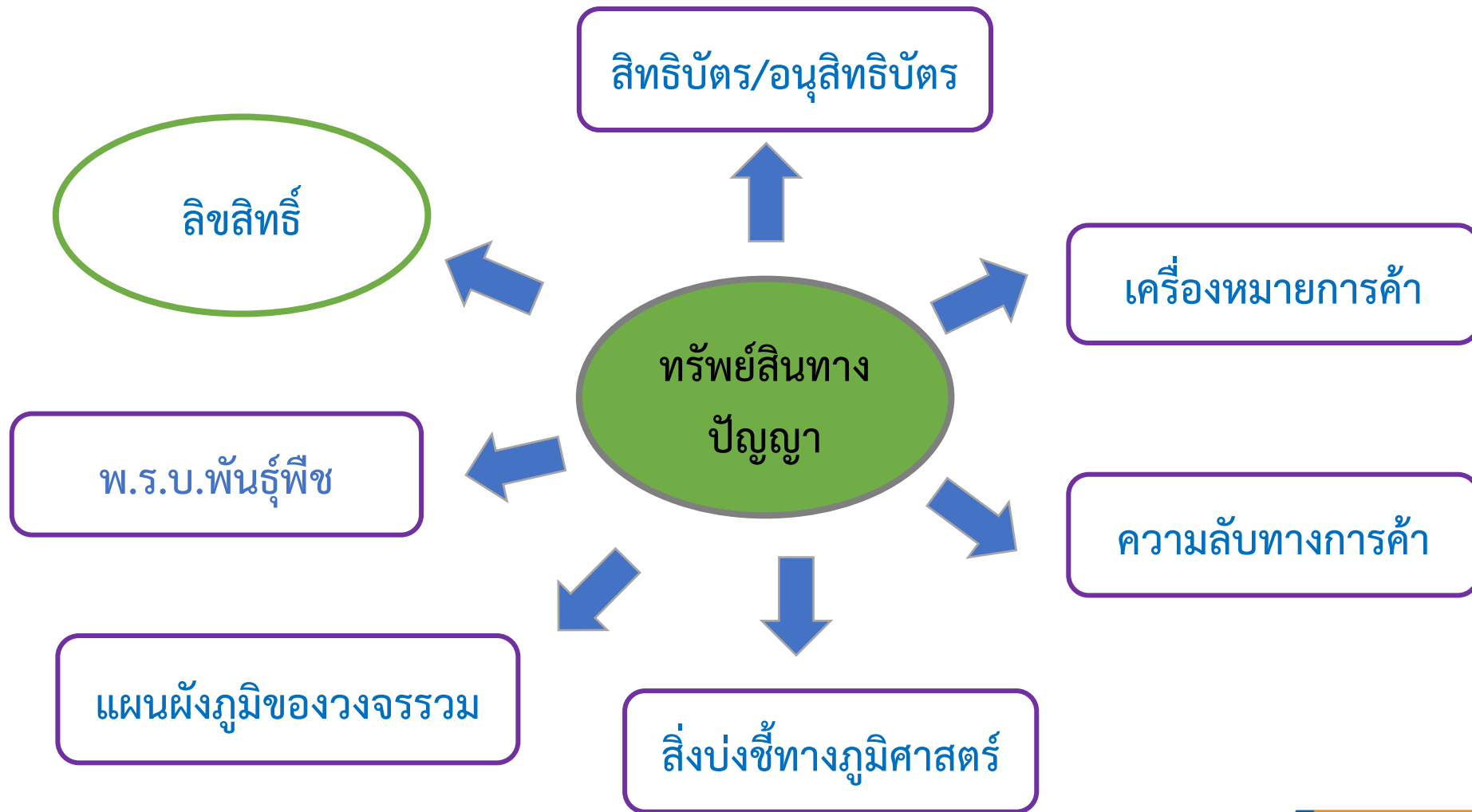
ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรมต่างๆ ความคิดสร้างสรรค์นี้อาจเป็นความคิดในการประดิษฐ์คิดค้น ซึ่งอาจจะเป็นกระบวนการ หรือเทคนิคในการผลิต ที่ได้ปรับปรุง หรือคิดค้นขึ้นใหม่ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมที่เป็นองค์ประกอบและรูปร่างของตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการป้องกันการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม

2. ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างที่จะกระทำการใดๆ กับงานผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น โดยประเภทของงานอันมีลิขสิทธิ์ที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ งานวรรณกรรม นาฏกรรมศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียง แพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ ไม่ว่าจะงานดังกล่าวจะแสดงออกโดยวิธี หรือรูปแบบอย่างไร

นอกจากนี้กฎหมายลิขสิทธิ์ยังให้ความคุ้มครองถึงสิทธิของนักแสดงด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ไม่ครอบคลุมถึงความคิด ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบ วิธีใช้ทำงาน แนวความคิด หลักการ การค้นพบ ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์

1. ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

2. ลิขสิทธิ์ (Copyright)

ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่มโดยการใช้สติปัญญาความรู้ ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์โดยไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น โดยงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครอง โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่ผู้สร้างสรรค์โดนไม่ต้องจดทะเบียน

เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถหาประโยชน์จากงานลิขสิทธิ์ของตนได้ เช่น ทำซ้ำ คือ การคัดลอก ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ ฯลฯ จากต้นฉบับ หรือสำเนา ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน เช่น การแสดง การบรรยาย การจำหน่าย การทำให้ปรากฏด้วยเสียงด้วยภาพ ฯลฯ จากงานที่ได้จัดทำขึ้น เป็นต้น

2. ลิขสิทธิ์ (Copyright)

ประเภทงานที่จัดเป็นลิขสิทธิ์ ได้แก่ งานวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ งานอื่นใดในแผนกวิทยาศาสตร์ แผนกวรรณคดี แผนกศิลปะ นอกจากนั้นกฎหมายลิขสิทธิ์ยังให้ความคุ้มครองถึงสิทธิของนักแสดง และการสร้างสรรค์ด้านเทคโนโลยี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์

งานสร้างสรรค์ที่มีลิขสิทธิ์ ประกอบด้วยประเภทงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1.งานวรรณกรรม** เช่น หนังสือ บทความ บทกลอน จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ คำปราศรัย รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย
- 2.งานนาฏกรรม** เช่น งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราว รวมถึงการแสดงโดยวิธีบันทึกด้วย
- 3.งานศิลปกรรม** เช่น งานจิตรกรรม งานประติมากรรม ภาพพิมพ์ งานสถาปัตยกรรม ภาพถ่าย ภาพประกอบ หรืองานสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติเกี่ยวกับภูมิประเทศหรือวิทยาศาสตร์ งานศิลปประยุกต์ ซึ่งรวมถึงภาพถ่ายและแผนผังของงานดังกล่าวด้วย
- 4.งานดนตรีกรรม** เช่น คำร้อง ทำนอง การเรียบเรียงเสียงประสาน รวมถึงโน้ตเพลงที่ได้แยกและเรียบเรียงเสียงประสานแล้ว

2. ลิขสิทธิ์ (Copyright)

5.งานโสตทัศนวัสดุ เช่น วีดีโอเทป แผ่นเลเซอร์ดิสก์ที่บันทึกข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยลำดับของภาพ หรือภาพและเสียงอันสามารถที่นำมาเล่นซ้ำได้อีก

6.งานภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์ รวมทั้งเสียงประกอบของภาพยนตร์นั้นด้วย (ถ้ามี)

7.งานสิ่งบันทึกเสียง เช่น เทปเพลง แผ่นคอมแพ็คดิสก์ที่บันทึกข้อมูลเสียง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเสียงประกอบภาพยนตร์หรือเสียงประกอบโสตทัศนวัสดุอย่างอื่น

8.งานแพร่เสียงแพร่ภาพ เช่น การกระจายเสียงทางวิทยุ หรือการแพร่เสียง หรือภาพทางสถานีโทรทัศน์

9.งานอื่นใดอันเป็นงานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

ใครคือเจ้าของลิขสิทธิ์ ?

- ผู้สร้างสรรค์งานโดยความคิดริเริ่มของตนเอง โดยไม่ลอกเลียนแบบบุคคลอื่น และอาจหมายรวมถึงผู้สร้างสรรค์ผลงานร่วมกันด้วย
- ผู้สร้างสรรค์ในฐานะพนักงานหรือลูกจ้าง
- ผู้ว่าจ้างในกรณีให้บุคคลอื่นสร้างสรรค์ผลงาน
- ผู้ดัดแปลง รวบรวม หรือประกอบกันเข้าโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์
- กระทรวง ทบวง กรม หรือ หน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่น โดยการจ้าง หรือ ตามคำสั่ง หรือหรือในความควบคุมดูแลของตน
- ผู้รับโอนลิขสิทธิ์

สิ่งที่ไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์

- ข่าวประจำวัน และข้อเท็จจริงต่างๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสาร
- รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย
- ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของ กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ หรือของท้องถิ่น
- คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของราชการ
- คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่างๆตาม (1) ถึง (4) โดยหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้น
- ความคิด ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบ วิธีใช้หรือทำงาน แนวความคิด หลักการ การค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์

อายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์

บุคคลทั่วไป

ตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ + 50 ปี

นิติบุคคล คุ้มครอง 50 ปี

งานภาพถ่าย / โสตทัศนวัสดุ / ภาพยนตร์

สิ่งบันทึกเสียง / งานแพร่เสียงแพร่ภาพ

50 ปี นับแต่สร้างสรรค์ / การโฆษณา

ศิลปะประยุกต์ 25 ปี นับแต่สร้างสรรค์ / การโฆษณา

3. สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

สิทธิบัตร คือ หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Industrial Design) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และอนุสิทธิบัตร

1. สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (Invention Patent) หมายถึง การให้ความคุ้มครองการคิดค้นเกี่ยวกับลักษณะองค์ประกอบ โครงสร้าง หรือกลไกของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งกรรมวิธีในการผลิต การเก็บรักษา หรือการปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น หรือทำให้เกิด ผลิตภัณฑ์ขึ้นใหม่ที่แตกต่างจากเดิม และเน้นการประดิษฐ์ที่มีลักษณะของการแก้ปัญหาทางเทคนิคที่ไม่สามารถคิดค้นขึ้นได้ง่าย

3. สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

2. สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design Patent) หมายถึง การให้ความคุ้มครองความคิดสร้างสรรค์ที่เกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์ องค์ประกอบของลวดลายหรือสีของผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถใช้เป็นแบบสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมทั้งหัตถกรรมได้ และแตกต่างไปจากเดิม

3. อนุสิทธิบัตร (Pretty Patent) หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์จากความคิดสร้างสรรค์ที่มีระดับการพัฒนาเทคโนโลยีไม่สูงมาก หรือเป็นการประดิษฐ์คิดค้นปรับปรุงจากที่มีอยู่เดิมเพียงเล็กน้อย และมีประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น รวมทั้งกรรมวิธีในการผลิต การรักษา หรือปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น หรือทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ขึ้นใหม่ที่แตกต่างจากเดิม สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรมได้

ประเภทของความคุ้มครองสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

สิทธิบัตรการประดิษฐ์	อนุสิทธิบัตร	สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
<p>สิ่งที่ “การประดิษฐ์” คุ้มครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ผลิตภัณฑ์ (products) ❖ กรรมวิธี (processes) ❖ การทำให้ผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีที่ดีขึ้น (improvements of known products or processes) ❖ องค์ประกอบ โครงสร้าง หรือ กลไกของผลิตภัณฑ์ <p>ผู้ประดิษฐ์/ผู้ขอรับสิทธิบัตรสามารถที่จะเลือกขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์หรืออนุสิทธิบัตรได้อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่จะไม่สามารถขอรับความคุ้มครองทั้งสองอย่างพร้อมกัน</p>		<p>สิ่งที่ “การออกแบบผลิตภัณฑ์” คุ้มครองรูปร่างหรือรูปทรง</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ภายนอกของผลิตภัณฑ์ (shape or configuration) ➤ ลวดลายหรือสีของผลิตภัณฑ์ (composition of lines or colors)

เงื่อนไขหรือลักษณะของการรับความคุ้มครองสิทธิบัตร

สิทธิบัตร	อนุสิทธิบัตร	สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> • ใหม่ • มีชั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น • มีประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือ เกษตรกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ใหม่ ▪ มีประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือ เกษตรกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ใหม่
<ul style="list-style-type: none"> • มีการตรวจสอบการประดิษฐ์ก่อนการรับจดทะเบียนสิทธิบัตร 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ไม่มีการตรวจสอบการประดิษฐ์ก่อนการรับจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ มีการตรวจสอบ
<ul style="list-style-type: none"> • อายุการคุ้มครอง 20 ปีนับจากวันที่ยื่นขอรับความคุ้มครอง 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ อายุการคุ้มครอง 6 ปีนับจากวันที่ยื่นขอรับความคุ้มครอง (ต่ออายุได้ 2 ครั้งๆ ละ 2 ปี) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ อายุการคุ้มครอง 10 ปีนับจากวันที่ยื่นขอรับความคุ้มครอง
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่จำกัดจำนวนข้อถือสิทธิ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ข้อถือสิทธิมีได้ไม่เกิน 10 ข้อ 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ มีข้อถือสิทธิ 1 ข้อ

ความใหม่ (Novelty)

การประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ได้แก่ การประดิษฐ์ที่ไม่เป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้ว

โดยงานที่ปรากฏอยู่แล้วได้แก่

1. การประดิษฐ์ที่มีใช้หรือแพร่หลายอยู่แล้วในราชอาณาจักรก่อนวันขอรับสิทธิบัตร
2. การประดิษฐ์ที่ได้มีการเปิดเผยสาระสำคัญหรือรายละเอียดในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ที่ได้เผยแพร่อยู่แล้วไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรก่อนวันขอรับสิทธิบัตร และไม่ว่าการเปิดเผยนั้นจะกระทำโดยเอกสาร สิ่งพิมพ์ การนำออกแสดง หรือการเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วยประการใดๆ
3. การประดิษฐ์ที่ได้รับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรแล้วไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรก่อนวันขอรับสิทธิบัตร
4. การประดิษฐ์ที่มีผู้ขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรไว้แล้วนอกราชอาณาจักรเป็นเวลาเกิน 18 เดือน ก่อนวันขอรับสิทธิบัตรแต่ยังมิได้มีการออกสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรให้
5. การประดิษฐ์ที่มีผู้ขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรไว้แล้วไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรและได้ประกาศโฆษณาแล้วก่อนวันขอรับสิทธิบัตรในราชอาณาจักร

ชั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น

มาตรา 7

การประดิษฐ์ที่ **ไม่เป็นที่ประจักษ์โดยง่าย** แก่บุคคลที่มีความชำนาญในระดับสามัญสำหรับงานประเภทนั้น

***การมีชั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้นไม่ได้อยู่ที่การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางโครงสร้างหรือองค์ประกอบเท่านั้นแต่ความสำคัญอยู่ที่ว่าสิ่งนั้นมีผลลัพธ์เกิดจากความแตกต่างไปจากการประดิษฐ์เดิมหรือไม่อย่างไร

การประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรม (มาตรา 8)

- การประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรม ได้แก่ การประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม หัตถกรรม เกษตรกรรม และพาณิชย์กรรม
- พิจารณาจากลักษณะการใช้ประโยชน์
 - น่าเชื่อถือ (credibility)
 - จำเพาะเจาะจง (specificity)
 - เป็นไปได้จริง (substantial)

การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้ (มาตรา 9)

1. จุลชีพและส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของจุลชีพที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สัตว์ พืช หรือสารสกัดจากสัตว์หรือพืช
2. กฎเกณฑ์และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
3. ระเบียบข้อมูลสำหรับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์
4. วิธีการวินิจฉัย บำบัด หรือรักษาโรคมมนุษย์หรือสัตว์
5. การประดิษฐ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี อนามัยหรือสวัสดิภาพของประชาชน

สรุปสิทธิบัตร

สิทธิบัตร คือ เอกสารสิทธิ์ที่รัฐออกให้เพื่อเป็นหลักฐานในความเป็นเจ้าของให้กับผู้ประดิษฐ์ ในสิทธิความเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว ในระยะเวลาที่จำกัด โดยแลกกับการเปิดเผยสาระสำคัญของงานประดิษฐ์ โดยสิทธิบัตรแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ **สิทธิบัตรการประดิษฐ์** **อนุสิทธิบัตร** และ**สิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์** มุ่งเน้นคุ้มครองสิ่งประดิษฐ์ องค์กรประกอบทางวิศวกรรม กระบวนการผลิต สูตร และงานออกแบบเชิงอุตสาหกรรม

สิทธิบัตร นอกเหนือจากการให้ความคุ้มครองงานประดิษฐ์และงานออกแบบเชิงอุตสาหกรรมแล้ว สิทธิบัตรยังมีประโยชน์ในด้านอื่นๆ เช่น **การสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง** **การเป็นเครื่องมือในการซื้อขาย** **แลกเปลี่ยนงานประดิษฐ์** ตลอดจนสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจได้

Patent Search Tools

➤ Patent Office Databases

- WIPO
- Espacenet
- USPTO
- JPO IPDL
- DIP
- Lens
- Google patents

➤ PatSnap

4 ขั้นตอน
การยื่นขอรับความคุ้มครอง

สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

1. สืบค้นข้อมูล

ผู้สร้างผลงานดำเนินการสืบค้นข้อมูลบทความและสิทธิบัตรก่อนทำวิจัย (State of the art search) ระหว่างดำเนินการวิจัย (Prior art search) เพื่อตรวจสอบความใหม่ของผลงาน

2. กรอกแบบฟอร์ม 'เปิดเผยการประดิษฐ์'

(Invention Disclosure Form)

ผู้สร้างผลงานดำเนินการกรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์มเปิดเผยการประดิษฐ์ (Invention Disclosure Form) ประกอบไปด้วย แบบฟอร์ม PT 01 , 02 , 03 (สัญญาทูลที่เกี่ยวข้อง) และดำเนินการส่งแบบฟอร์มผ่านหน่วยงานต้นสังกัดมายัง iNT สถาบันบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม ม.มหิดล

3. ยกร่างคำขอ

iNT ซึ่งเป็นตัวแทนสิทธิบัตรของ ม.มหิดล ตรวจสอบข้อมูล และยกร่างคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

4. iNT ดำเนินการยื่นคำขอรับสิทธิบัตร ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา

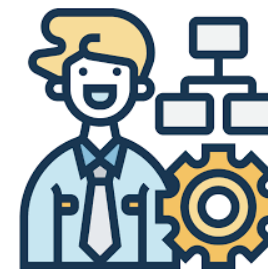
iNT ดำเนินการยื่นคำขอและเอกสารประกอบต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา และดำเนินการแจ้งกลับไปยังหน่วยงานต้นสังกัด เมื่อยื่นคำขอรับสิทธิบัตรเรียบร้อยแล้ว

* เนื่องจากการยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตร มีกระบวนการและขั้นตอนอันจะส่งผลต่อการรับจดทะเบียนและผลตามกฎหมายในอนาคต จึงส่งผลให้ต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณา *

ขั้นตอนการยื่นขอรับความคุ้มครอง

เอกสารประการยื่นขอรับความคุ้มครอง

- PT01
- PT02
- PT03 (จะดำเนินการพร้อมกับการลงนามในหนังสือสัญญาโอนสิทธิ)

4. เครื่องหมายการค้า (Trademarks)

เครื่องหมายการค้า หมายถึง เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือตรา ที่ใช้กับสินค้าหรือบริการ ซึ่งเครื่องหมายที่จะได้รับความคุ้มครองตาม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 และ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 มี 4 ประเภท ได้แก่

เครื่องหมายการค้า (Trademark) หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้กับสินค้าเพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น เช่น มาม่า กระทิงแดง

เครื่องหมายบริการ (Service Mark)

เครื่องหมายบริการ (Service Mark) หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้กับบริการเพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้น แตกต่างกับบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น เช่น การบินไทย ธนาคารกรุงไทย โรงแรมดุสิตธานี

เครื่องหมายรับรอง (Certification Mark)

เครื่องหมายรับรอง (Certification Mark) หมายถึง เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้ หรือจะใช้กับสินค้า หรือ บริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองเกี่ยวกับสินค้า หรือบริการนั้น เช่น เซลล์ชวนชิม แม่ช้อยนางรำ ฮาลาล

เครื่องหมายร่วม (Collective Mark)

เครื่องหมายร่วม (Collective Mark) หมายถึง เครื่องหมายการค้า หรือเครื่องหมายบริการที่ใช้ หรือจะใช้โดย บริษัท หรือรัฐวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกัน หรือโดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่มบุคคล หรือ องค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน เช่น ตราช้างของบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

ชื่อทางการค้า (Trade Name)

ชื่อทางการค้า หมายถึง ชื่อที่ใช้ในการประกอบกิจการ เช่น ไทยประกันชีวิต ขนมห้างอัยการ

เครื่องหมายที่สามารถจดทะเบียนได้

- ❖ มีลักษณะบ่งเฉพาะ
- ❖ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย
- ❖ ไม่เหมือนคล้ายกับเครื่องหมายของบุคคลอื่น

เครื่องหมายการค้ามีอายุ 10 ปี ต่ออายุทุก 10 ปี

5. ความลับทางการค้า (Trade Secret)

ความลับทางการค้า หมายถึง ข้อมูลการค้าซึ่งยังไม่รู้จักกันโดยทั่วไป หรือยังเข้าไม่ได้ในหมู่บุคคล ซึ่งโดยปกติแล้วต้องเกี่ยวข้องกับข้อมูลดังกล่าว โดยเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์ทางการค้าเนื่องจากการเป็นความลับ และเป็นข้อมูลที่เจ้าของหรือผู้มีหน้าที่ควบคุมความลับทางการค้าได้ใช้มาตรการที่เหมาะสมรักษาไว้เป็นความลับ

- ข้อมูลการค้าที่เป็นความลับ มีคุณค่าในเชิงพาณิชย์
- ไม่ต้องมีการจดทะเบียนและไม่มีวันหมดอายุ จะได้รับความคุ้มครองในทันทีและคุ้มครองตลอดระยะเวลาที่ยังถูกเก็บรักษาเป็นความลับอยู่
- ผู้ควบคุมได้ใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อรักษาไว้เป็นความลับ
- ข้อมูลการค้า : ข้อมูล หรือกรรมวิธีต่างๆ ที่เกี่ยวกับ สูตรยา สูตรอาหาร สูตรเครื่องดื่ม สูตรเครื่องสำอาง กรรมวิธีการผลิต ข้อมูลการบริหารธุรกิจ กลยุทธ์การโฆษณาสินค้า

6. การคุ้มครองพันธุ์พืช (Plant Variety Protection)

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช (พ.ศ.2542) โดยกรมวิชาการเกษตร

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“พืช” หมายความว่า สิ่งมีชีวิตในอาณาจักรพืช และให้หมายความรวมถึง เห็ดและสาหร่าย แต่ไม่รวมถึงจุลชีพอื่น

“พันธุ์พืช” หมายความว่า กลุ่มของพืชที่มีพันธุกรรมและลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน มีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่ สม่ำเสมอ คงตัว และแตกต่างจากกลุ่มอื่นในพืชชนิดเดียวกัน และให้หมายความรวมถึง ต้นพืชที่จะขยายพันธุ์ให้ได้กลุ่มของพืชที่มี คุณสมบัติดังกล่าวข้างต้น

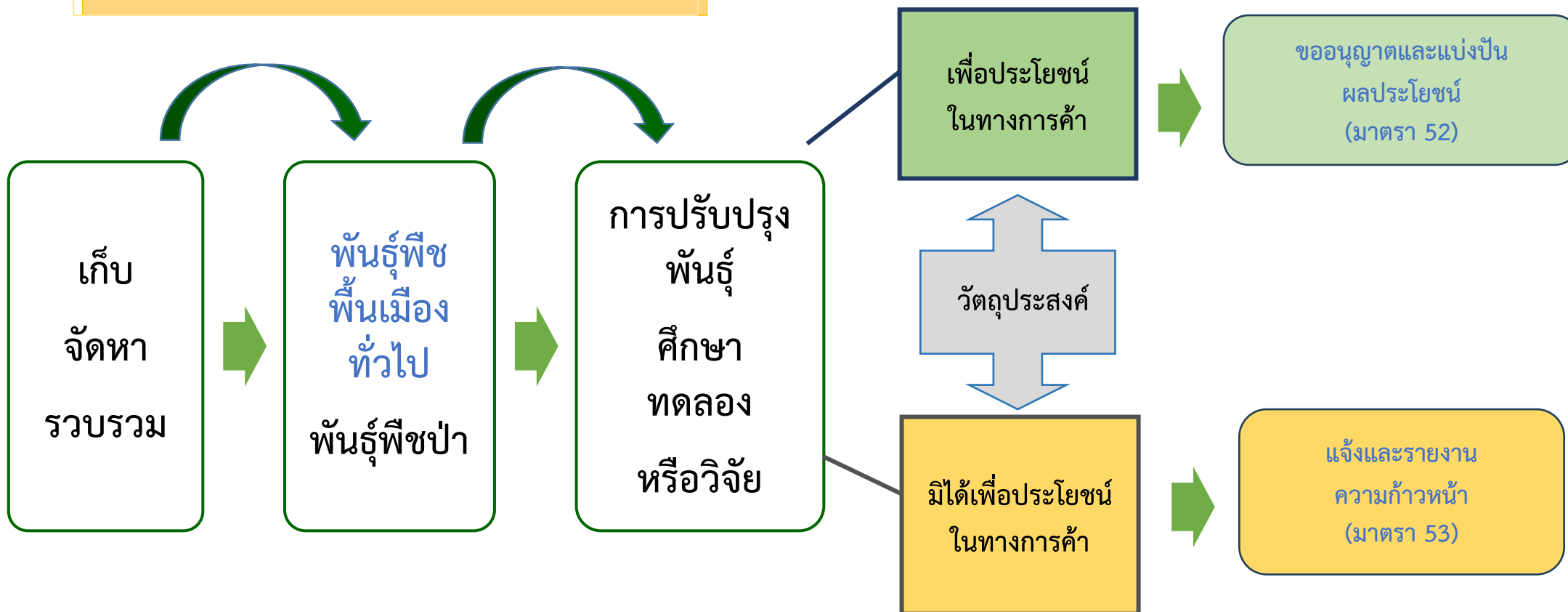
“พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น” หมายความว่า พันธุ์พืชที่มีอยู่เฉพาะ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่งภายในราชอาณาจักร และไม่เคยจดทะเบียน เป็นพันธุ์พืชใหม่ ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“พันธุ์พืชป่า” หมายความว่า พันธุ์พืชที่มี หรือเคยมีอยู่ในประเทศ ตามสภาพธรรมชาติ และยังมีได้นำมาใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลาย

“พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป” หมายความว่า พันธุ์พืชที่กำเนิดภายในประเทศ หรือมีอยู่ในประเทศ ซึ่งได้มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย และให้หมายความรวมถึง พันธุ์พืชที่ไม่ใช่พันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น หรือพันธุ์พืชป่า

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

การเข้าถึง/การใช้ประโยชน์

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

มาตรา 52

- ผู้ใด เก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป พันธุ์พืชป่า หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์พืชดังกล่าว
- เพื่อการปรับปรุงพันธุ์ ศึกษา ทดลอง หรือวิจัย
- **เพื่อประโยชน์ในทางการค้า**
- **จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์**
- **ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง**

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปหรือพันธุ์พืชป่า เพื่อการปรับปรุงพันธุ์ ศึกษา ทดลอง หรือวิจัยเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และการทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ พ.ศ. 2553

(21 มกราคม 2554)

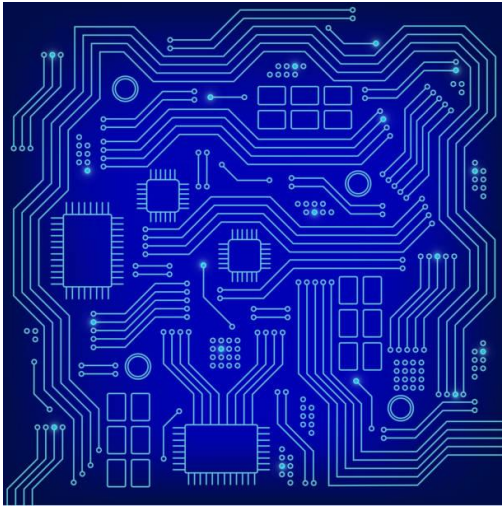
การใช้ประโยชน์ทั่วไป

- การผลิตสินค้าเกษตรกรรม อุตสาหกรรม
- การอุปโภค-บริโภค
- พืชอนุรักษ์เพื่อการค้าระหว่างประเทศ
- เมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า
- สมุนไพร ผลิตภัณฑ์เข้าตำรับยา

ไม่ต้องขออนุญาต หรือแจ้ง ตามมาตรา 52 หรือ 53

แผนผังของวงจรรวม

แบบผังภูมิวงจรรวม คือ แบบ (Layout design และ mask work) แผนผังหรือภาพที่ทำขึ้นเพื่อแสดงถึงการจัดวางและการเชื่อมต่อของวงจรไฟฟ้า เช่น ตัวนำไฟฟ้าหรือตัวต้านทาน เป็นต้น

เกณฑ์การขอรับความคุ้มครอง

- ❖ สร้างสรรค์ขึ้นเอง
- ❖ ไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในอุตสาหกรรมวงจรรวม
- ❖ สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ โดยนำเอาชิ้นส่วน ส่วนเชื่อมต่อ แบบผังภูมิหรือวงจรรวมอันเป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไปมาจัดวางใหม่ ทำให้เกิดเป็นแบบผังวงจรรวมใหม่

อายุความคุ้มครอง

- อายุ 10 ปี นับจากวันยื่นแต่ไม่เกิน 15 ปีจากวันที่สร้างสรรค์เสร็จ

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI)

สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์และสามารถบ่งบอกว่า สินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่ง ภูมิศาสตร์ดังกล่าว

ประเภทของสินค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

สินค้าเกษตรกรรม ส้มโอทับทิมสยาม: ปากน้ำ

สินค้าอุตสาหกรรม กาแฟดอยช้าง: เชียงราย

สินค้าหัตถกรรม ศิลาดล: เชียงใหม่

สินค้าหัตถกรรม ผ้าไหมยกดอกลำพูน

ทำไมจึงต้องมีการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

- ❖ คุ้มครอง
- ❖ ส่งเสริม
- ❖ เพิ่มมูลค่า
- ❖ ดูแลรักษา
- ❖ สร้างความเข้มแข็ง
- ❖ สนับสนุน
- ❖ สร้างความเชื่อมั่น

7. การนำผลงานไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

ขั้นตอนการนำผลงานทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

รูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงพาณิชย์

Licensing

Marketing Test for Licensing

Research Collaboration and Licensing

Upscale for Licensing

Distributors

- การใช้และการจัดสรรผลประโยชน์ในทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
ประกาศฯ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรผลประโยชน์ในทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรม พ.ศ. 2565

การจัดสรรกรณีทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรม

ยกเว้นงานอันมีลิขสิทธิ์

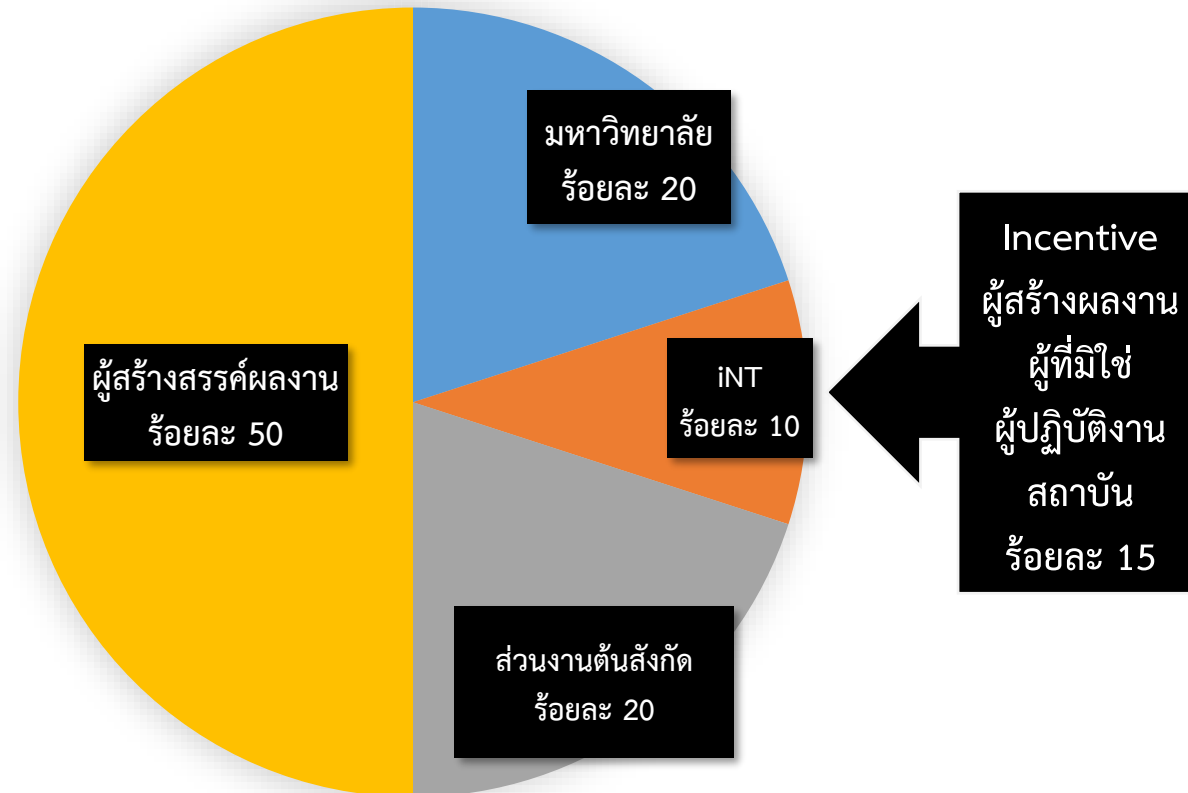
การจัดสรรผลประโยชน์

1.

ค่าเปิดเผยเทคโนโลยี
Upfront Fee

2.

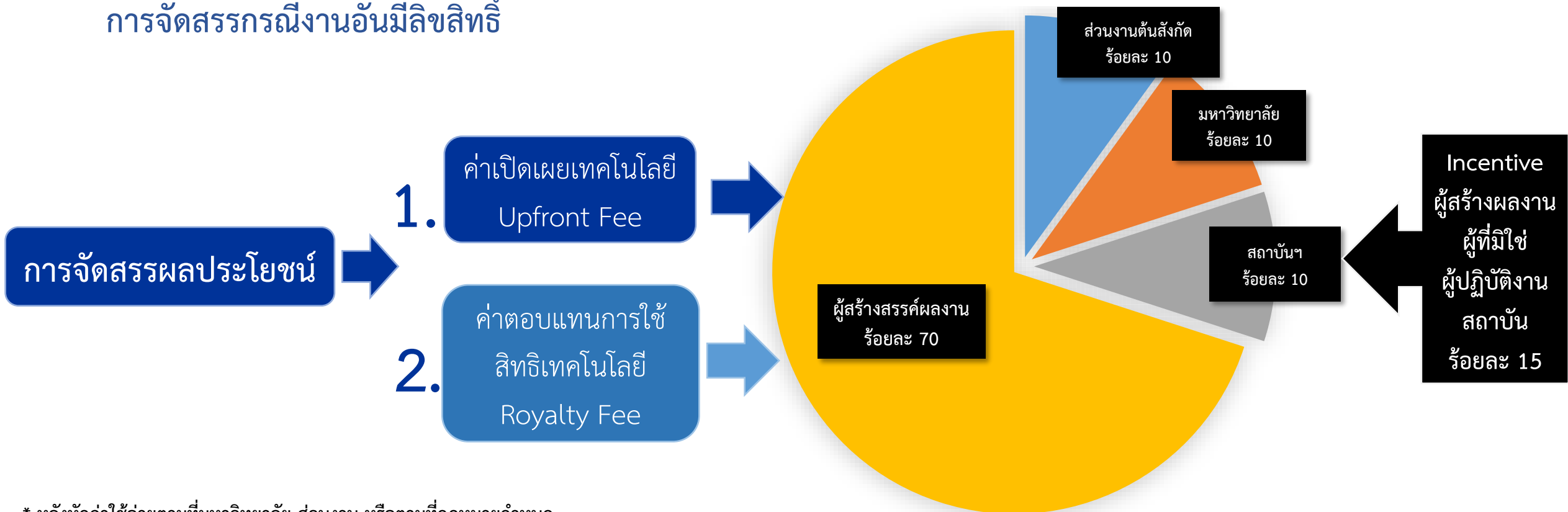
ค่าตอบแทนการใช้
สิทธิเทคโนโลยี
Royalty Fee

* หลังหักค่าใช้จ่ายตามที่มหาวิทยาลัย ส่วนงาน หรือตามที่กฎหมายกำหนด

- การใช้และการจัดสรรผลประโยชน์ในทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
ประกาศฯ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรผลประโยชน์ในทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรม พ.ศ. 2565

การจัดสรรกรณีงานอันมีลิขสิทธิ์

* หลังหักค่าใช้จ่ายตามที่มหาวิทยาลัย ส่วนงาน หรือตามที่กฎหมายกำหนด

Thank You

